

**Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie¹⁾
za rok 2022**

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w ~~kierowanym/kierowanych przeze mnie dziale/działach administracji rządowej³⁾~~ w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych* – **Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie**

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

x w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.
Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- x monitoringu realizacji celów i zadań,
- x samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- x procesu zarządzania ryzykiem,
- x audytu wewnętrznego,
- x kontroli wewnętrznych,
- x kontroli zewnętrznych,
- x innych źródeł informacji: oświadczeń naczelników wydziałów w zakresie realizacji kontroli zarządczej w kierowanych komórkach organizacyjnych oraz miesięcznych sprawozdań naczelników wydziałów w zakresie terminowości realizowanych spraw.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Agata Moździerz
/-podpisany cyfrowo-/

Olsztyn, 25 stycznia 2023 r

.....
(miejsce, data)

.....
(podpis ministra/kierownika jednostki)

* Niepotrzebne skreślić.

NACZELNIK WYDZIAŁU
ORGANIZACYJNO-ADMINISTRACYJNEGO
Jolanta Chęchowska
Jolanta Chęchowska

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE
Agata Moździerz

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

Pomimo podjętych w 2022 r. działań zmierzających do prawidłowego funkcjonowania kontroli zarządczej w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, nie wszystkie elementy powyższego procesu, funkcjonowały bez zastrzeżeń. Nieprawidłowości dotyczyły następujących zagadnień:

- 1) wystąpiły incydentalne przypadki nieterminowej realizacji zadań,
- 2) przeprowadzone kontrole wewnętrzne potwierdziły naruszenia obowiązujących przepisów prawa i procedur wewnętrznych w zakresie ochrony danych osobowych, wprowadzania danych do bazy ooś lub PDWD,
- 3) przeprowadzona samoocena kontroli zarządczej wskazała na niewystarczającą skuteczność komunikacji wewnętrznej oraz niedostateczny udział pracowników w specjalistycznych szkoleniach,
- 4) ograniczone zasoby kadrowe w stosunku do realizowanych zadań.

Należy nadmienić, że większość obszarów kontroli zarządczej w RDOŚ w Olsztynie funkcjonowało w sposób prawidłowy, w oparciu o obowiązujące w jednostce procedury i zarządzenia, a także o wytyczne określone w „Komunikacie Ministra Finansów w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych” z dnia 16 grudnia 2009 r. a wystąpienie incydentalnych zdarzeń nie miało wpływu na realizację celów nadrzędnych jednostki.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

W celu usprawnienia systemu kontroli zarządczej w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie w 2023 r. planuje się podjęcie szeregu działań zmierzających do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania kontroli zarządczej w RDOŚ w Olsztynie, a w szczególności:

Lp.	Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej ¹⁾	Termin realizacji
1.	Kontynuowanie procedury sporządzania przez kierowników komórek organizacyjnych sprawozdań z terminowości realizowanych spraw, z uwzględnieniem zadań związanych z wprowadzaniem i aktualizacją informacji w bazie ooś, PDWD, przekazywania opinii wewnętrznych i innych dokumentów kadrowych lub sprawozdawczych. Zobowiązanie pracowników do bieżącego sporządzania zestawień w zakresie wprowadzanych danych do bazy ooś oraz przekazywanie ich raz w miesiącu bezpośrednio przełożonemu.	sprawozdania miesięczne
2.	Objęcie kontrolą wewnętrzną obszarów działalności jednostki dotychczas niekontrolowanych lub tych, w których w roku poprzednim stwierdzono uzasadnione zastrzeżenia. Objęcie wewnętrznym audytem środowiskowym wszystkich znaczących aspektów środowiskowych oraz pozostałych aspektów środowiskowych, które dotychczas nie były przedmiotem wewnętrznego audytu środowiskowego.	do końca 2023 r.
3.	Kontynuowanie działań zmierzających do poprawy komunikacji pomiędzy wydziałami poprzez organizowanie przez Naczelników Wydziałów cyklicznych spotkań z podległymi pracownikami celem omawiania nowych przepisów, potrzeb szkoleniowych, kwestii problematycznych, występujących w zadaniach merytorycznych oraz przekazywania najistotniejszych informacji dotyczących ogółu pracowników. Organizacja spotkań tematycznych dla pracowników celem wypracowania jednolitego trybu postępowania w określonych obszarach działania.	cykliczne spotkania z pracownikami
4.	Zmiana procedur wewnętrznych (Polityki szkoleniowej w RDOŚ w Olsztynie) w zakresie określenia organizacji i uczestnictwa w szkoleniach oraz zasad kaskadowania wiedzy pomiędzy pracownikami jednostki.	do końca 2023 r.
5.	Przeprowadzenie okresowego przeglądu mierników oraz ryzyk celem określenia skuteczności podejmowanych działań w zakresie zarządzania ryzykiem.	do 30.07.2023 r.

6.	Aktualizacja i dostosowanie procedur wewnętrznych do zaleceń Szefa Służby Cywilnej.	do końca 2023 r.
7.	Pozyskanie stażystów celem wsparcia pracowników w bieżącej realizacji zadań.	I półrocze 2023 r.
8.	Organizacja narad kierownictwa jednostki w celu omówienia bieżących spraw oraz kwestii problematycznych. Podejmowanie działań zmierzających do ujednolicenia prowadzonych postępowań administracyjnych.	Cykliczna organizacja narad kierownictwa RDOŚ – w miarę potrzeb

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. W celu usprawnienia w 2022 r. procesu kontroli zarządczej w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, podjęto następujące działania:
 - 1) Naczelnicy wydziałów kontynuowali procedurę składania miesięcznych sprawozdań z terminowości realizowanych spraw. Przedkładany dokument uwzględniał terminową realizację bieżących spraw będących w kompetencjach wydziału, ale także kwestie związane z wprowadzaniem danych do bazy ooś i PDWD oraz informację w zakresie terminowego przekazywania pomiędzy komórkami organizacyjnymi opinii wewnętrznych, dokumentów kadrowych lub sprawozdawczych.
 - 2) Przeprowadzono kontrole wewnętrzne w zakresie:
 - przestrzegania zapisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...) oraz procedury wewnętrznej – zarządzenia nr 3 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 20 stycznia 2020 r. w zakresie przekazywania w 2019 r. dokumentów, tj. wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, postanowień o obowiązku/braku obowiązku przeprowadzenia ooś, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, raportów ooś do publikacji w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.
 - wprowadzania danych do bazy danych o ocenach oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko,
 - przestrzegania przepisów prawa (z uwzględnieniem terminowości) oraz procedur obowiązujących podczas wydawania zezwoleń na czynności zakazane w stosunku do gatunków objętych ochroną gatunkową,
 - przestrzegania przepisów wynikających z art. 76 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości były podstawą do sporządzenia zaleceń pokontrolnych lub podjęcia stosownych działań korygujących. Należy zauważyć, że wyniki kontroli wewnętrznych w zakresie wprowadzania danych do bazy ooś i PDWD, wynikające z realizacji zaleceń pokontrolnych NIK, wskazują na znaczną poprawę sytuacji, jednakże wymagają dalszego monitorowania procesu.
 - 3) dokonano przeszkolenia kierownictwa jednostki z efektywnego zarządzania zespołem,
 - 4) kontynuowano działania zmierzające do poprawy komunikacji pomiędzy wydziałami poprzez organizację narad Kierownictwa RDOŚ celem omówienia bieżących spraw, przypadków trudnych lub problematycznych oraz zdarzeń (przypadków) wiążących się z możliwością wystąpienia ryzyka oraz wypracowania metod przeciwdziałania ryzyku. Ponadto Naczelnicy Wydziałów organizowali spotkania z podległymi pracownikami celem omawiania nowych przepisów prawa, potrzeb szkoleniowych, spraw problematycznych, występujących w zadaniach merytorycznych oraz przekazywania najistotniejszych informacji dotyczących ogółu pracowników. W celu wypracowania jednolitego trybu postępowania w zakresie uzgadniania projektów decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy oraz szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną prawną, organizowano spotkania tematyczne dla pracowników zajmujących się określonym obszarem działania RDOŚ.
 - 5) przeszkolono wszystkich pracowników jednostki z zakresu etyki i antykorupcji oraz skutecznej komunikacji,
 - 6) dokonano okresowego przeglądu mierników i ryzyk celem określenia skuteczności podejmowanych działań w zakresie zarządzania ryzykiem.
 - 7) ustanowiono harmonogram przekazywania dokumentacji archiwalnej i niearchiwalnej do Archiwum przez poszczególne komórki organizacyjnej co zapewniło sprawną weryfikację przejmowanej dokumentacji,
 - 8) dokonano aktualizacji procedur w zakresie zamówień publicznych, przeprowadzania oceny

- i likwidacji mienia, postępowania w przypadku odejścia pracownika z RDOŚ, organizacji praktyk studenckich, szkolnych i absolwenckich oraz wolontariatów i staży dla osób bezrobotnych,
- 9) uporządkowano katalog tematycznych w intranecie oraz umieszczono w nim brakujące akty wewnętrzne,
 - 10) pozyskano stażystów i praktykantów, którzy wspierali pracowników w bieżącej realizacji zadań.

2. Pozostałe działania:

- 1) W 2022 r. została przeprowadzona w RDOŚ w Olsztynie niezależna weryfikacja i walidacja wdrożonego systemu ek zarządzania i audytu EMAS. Wyniki przeprowadzonego audytu zewnętrznego umożliwiły podjęcie decyzji o utrzymaniu ważności certyfikacji PRS S.A. dla systemu zarządzania potwierdzającej jego zgodność z wymaganiami normy EMAS. To z kolei umożliwiło utrzymanie rejestracji organizacji w rejestrze organizacji zarejestrowanych w krajowym systemie ek zarządzania i audytu (EMAS) pod numerem PL 2.28-002-73.

W ramach funkcjonującego w jednostce systemu zarządzania środowiskowego wg EMAS przeprowadzono 6 audytów wewnętrznych, które miały na celu ocenę tego systemu, pod względem skuteczności i efektywności, w tym jego zgodności z polityką środowiskową oraz przestrzeganiem wymagań prawnych i innych dotyczących ochrony środowiska. Audyty obejmowały pośrednie i bezpośrednie aspekty środowiskowe, tj. te aspekty środowiskowe, które uznano za znaczące oraz pozostałe, które są poddawane audytowi cyklicznie – co kilka lat.

W następstwie przeprowadzonych wewnętrznych audytów środowiskowych stwierdzono kilka niezgodności, w następstwie tego zostały wystawione trzy karty działań korygujących. Ponadto audytorzy wewnętrzni wskazali następujące spostrzeżenia związane m.in. ze stosowaniem klauzul informacyjnych, czy też prawidłowych druków RDOŚ w Olsztynie. Stwierdzone niezgodności i spostrzeżenia, w tym konieczne do podjęcia działania naprawcze, zostaną omówione podczas przeglądu zarządzania systemem zarządzania środowiskowego, który odbędzie się do końca I kwartału 2023 r.

W ramach systemu poddano ponownej analizie wszystkie aspekty środowiskowe w jednostce. W ramach tego procesu zidentyfikowano 15 aspektów środowiskowych bezpośrednich, w tym 1 znaczący (Realizacja działań ochronnych w zakresie ochrony przyrody) oraz 66 aspektów środowiskowych pośrednich (powiązanych z realizowanymi procesami merytorycznymi), w tym 13 znaczących. Najistotniejszy wpływ na środowisko RDOŚ w Olsztynie jest wpływem pośrednim związanym z realizacją ustawowych zadań przypisanych Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie. Niemniej bezpośrednio aspekty środowiskowe, które dla jednostki okazały się nieznaczące, są zachowywane jako dobre praktyki „zielonej administracji i opisane w dokumencie: „*Rejestr dobrych praktyk w zakresie korzystania ze środowiska w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie*”.

Ponadto w 2022 r. Pełnomocnik do spraw Systemu Zarządzania Środowiskowego przeprowadził audyt wewnętrzny w zakresie bezpieczeństwa informacji w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie. Obowiązek przeprowadzenia takiego audytu wynika z § 20 ust. 2 pkt 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie *Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych* (Dz.U. z 2017 r. poz. 2247). Audytem objęto stanowisko pracy Inspektora Ochrony Danych oraz Administratora Bezpieczeństwa Systemów Informatycznych, a jego zakres dotyczył: obiegu dokumentów w urzędzie, systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji w systemach teleinformatycznych, dokumentów z zakresu bezpieczeństwa informacji, zaangażowania kierownictwa podmiotu, analizy zagrożeń związanych z przetwarzaniem danych osobowych, inwentaryzacji sprzętu i oprogramowania informatycznego, zarządzania uprawnieniami do pracy w systemach informatycznych, szkolenia pracowników zaangażowanych w proces przetwarzania danych, pracy na odległość i mobilnego przetwarzania danych, serwisu sprzętu informatycznego i oprogramowania, procedury zgłaszania incydentów naruszenia BDO, audytu wewnętrznego z zakresu BDO, kopii zapasowych, projektowania, wdrażania i eksploatacji systemów teleinformatycznych, zabezpieczenia techniczno-operacyjnego dostępu do informacji, zabezpieczenia techniczno-organizacyjnego systemów informatycznych, rozliczalności działań w systemach teleinformatycznych.

Na podstawie przeprowadzonego audytu wewnętrznego stwierdzono, że zarządzanie bezpieczeństwem informacji w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie przebiega w sposób prawidłowy, z koniecznością podjęcia jednak określonych czynności w celu usprawnienia bezpieczeństwa informacji w jednostce.

- 2) Przeprowadzono audyty w zakresie zgodności przetwarzania danych osobowych z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r.

w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE. Sprawdzeniom poddano stosowanie klauzul informacyjnych w postępowaniach związanych z prowadzonymi zamówieniami publicznymi, w tym zawieranymi umowami cywilnoprawnymi oraz w zakresie przetwarzania danych osobowych w procesie szacowania szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną prawną, zgodnie z prawem, w sposób rzetelny i przejrzysty, przy uwzględnieniu zasady ograniczonego zbierania danych, niezbędnych do osiągnięcia zakładanego celu, zgodnie z art. 5 ust.1 lit. a w związku z art.5 ust.1 c i d rozporządzenia RODO.

Stwierdzone w trakcie audytów nieprawidłowości były podstawą do sporządzenia zaleceń pokontrolnych.

- 3) Zapewniono właściwe gospodarowanie majątkiem Regionalnej Dyrekcji poprzez przeprowadzenie inwentaryzacji mienia jednostki oraz bieżącą jego ewidencję,
- 4) Po uzyskaniu zgody Archiwum Państwowego dokonano brakowania 1243 teczek dokumentacji niearchiwalnej z lat 2008-2018,
- 5) Przeprowadzono samoocenę systemu kontroli zarządczej oraz dokonano jej syntetycznej analizy. Wyniki samooceny zostaną omówione na naradzie kierownictwa celem podjęcia skutecznych działań, zmierzających do uregulowania kwestii podnoszonych w kwestionariuszach przez ankietowanych.
- 6) Naczelnicy wydziałów na bieżąco dokonywali weryfikacji zakresów czynności oraz opisów stanowisk pracy podległych pracowników.

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Agata Moździerz
/-podpisany cyfrowo/

Agata Moździerz

NACZELNIK WYDZIAŁU
ORGANIZACYJNO-ADMINISTRACYJNEGO

Joanna Chelchowska